

Kúria

3/2021. Polgári jogegységi határozat

a végrehajtási lap visszavonása, illetőleg a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet elutasító végzés elleni fellebbezés lehetőségéről

A Kúria összevont polgári-gazdasági-munkaügyi jogegységi tanácsa a Fővárosi Ítéltábla elnökének indítványa alapján a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 212. § (1) és (2) bekezdése értelmezésének tárgyában lefolytatott jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A végrehajtási lap visszavonására, illetőleg a végrehajtási záradék törlésére irányuló kérelmet elutasító végzés ellen van helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

I.

A Fővárosi Ítéltábla elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján – figyelemmel a Bszi. 32. § (1) bekezdés *a)* pontjában foglaltakra, az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében – jogegységi eljárás lefolytatását és határozat hozatalát indítványozta abban a kérdésben, hogy a Vht. 212. § (1) és (2) bekezdései alapján van-e helye fellebbezésnek a végrehajtási lap visszavonására, illetőleg a végrehajtási záradék törlésére irányuló kérelmet elutasító végzés ellen.

Az indítvány szerint a Fővárosi Ítéltábla egyik tanácsa úgy foglalt állást, hogy az említett végzések ellen nincs helye fellebbezésnek, mert önmagában a Vht. 212. § (1) bekezdésének megfogalmazásából ez a következtetés nem vonható le. A Vht. 224. § (1) bekezdésének utolsó fordulata alapján irányadó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 233. § (1) és (3) bekezdései az említett végzések ellen is biztosították a fellebbezést, azonban a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 365. § (2) bekezdés *b)* pontja szerint – eltérően a korábbi szabályozástól – az elsőfokú bíróság végzése ellen csak akkor van helye fellebbezésnek, ha azt a Pp. külön megengedi, ugyanakkor a Pp. nem tartalmaz a jelen eljárás tárgyát képező végzések elleni fellebbezés lehetőségére vonatkozó rendelkezést.

Mindezekkel szemben a Fővárosi Ítéltábla másik tanácsa a Vht. 212.§ (1) és (2) bekezdése alapján – figyelembe véve Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) 28. cikkét, az egyes bírósági eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban:

Bpnp.) 1. § (5) bekezdését, illetve az egyes közjegyzői eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (Kjnp.) 1. § (1) bekezdését is – arra a következtetésre jutott, hogy az említett végzések ellen van helye fellebbezésnek.

Az indítványozó kitért arra is, hogy a Vht. 2019. január 1-től hatályos módosítása három jogintézmény tekintetében is beiktatott fellebbezési jogra vonatkozó rendelkezést, azonban nem érintette a jelen eljárás tárgyát képező kérdéskört, ami az indítványozóban további kétséget ébreszt a Vht. 212. § (1) és (2) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban.

II.

A legfőbb ügyész nyilatkozatában – a Vht. jogorvoslatokat szabályozó rendszerére és a Pp. fellebbezhető végzésekre vonatkozó előírására figyelemmel – elsődlegesen jogalkotási feladatnak tartotta a vita rendezését; a fellebbezést megengedő kifejezett rendelkezés hiányából pedig azt a következtetést vonta le, hogy a jelenleg hatályos rendelkezések alapján az adott végzések ellen nincs helye fellebbezésnek.

III.

A jogegységi tanács álláspontja az indítványban megfogalmazott kérdéssel kapcsolatban a következő:

Mivel a Pp. rendelkezéseihez képest a Vht. különleges eljárási szabályokat tartalmaz, a végrehajtási eljárás során felmerülő eljárási kérdéseket elsődlegesen a Vht. rendelkezései alapján kell eldönteni. A Vht. 9. §-a megfogalmazásában: azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket a Vht. eltérően nem szabályoz, a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel a Pp. szabályait és a Bpnp.-nek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ennek megfelelően a jogegységi tanács elsősorban azt vizsgálta, hogy az indítványban felvetett jogértelmezési kérdés a Vht. rendelkezései alapján megoldható-e.

A Vht. 212. § (1) bekezdésének megfelelően a végrehajtást elrendelő bíróság hivatalból, a végrehajtó bejelentésére vagy a felek kérelmére „elrendelheti” a végrehajtási lap visszavonását, illetve a végrehajtási záradék törlését. A rendelkezés szerint a végrehajtást elrendelő bíróság a visszavonás vagy törlés iránti kérelem megvizsgálása után határozhat úgy is, hogy a fél kérelmét elutasítja, mert álláspontja szerint nem állnak fenn a kérelem teljesítésének feltételei. Az (1) bekezdés nem korlátozza az elrendelő bíróság lehetőségeit: az (1) bekezdés kitér arra, hogy mikor (az eljárás során bármikor) és milyen módon (hivatalból észlelés, bejelentés vagy a fél kérelme alapján) kerül döntési pozícióba az elrendelő bíróság, de az „elrendelheti” szóhasználat kifejezi a döntés szabadságát, amely abban áll, hogy az elrendelő bíróság helyt adhat a fél kérelmének, de el is utasíthatja azt.

A Vht. 212. § (2) bekezdése – mely szerint a végzést kézbesíteni kell a feleknek, akik a végzés ellen fellebbezhetnek – nyilvánvalóan az (1) bekezdésre vonatkozik: az (1) bekezdés

körében hozott végzések vonatkozásában biztosítja a feleknek a fellebbezés lehetőségét, anélkül azonban, hogy a (2) bekezdés a végzés típusára vagy tartalmára korlátozást tartalmazna. A Vht. 212. § (2) bekezdése nem azt írja elő, hogy a felek a visszavonást vagy a törlést „elrendelő” végzés ellen fellebbezhetnek, hanem az (1) bekezdés körében hozott végzés ellen, amely az előzők szerint lehet a kérelmet elutasító is. Ebből következik, hogy a (2) bekezdés a kérelmet elutasító végzésekre is irányadó, azaz a (2) bekezdés alapján a felek végrehajtási lap visszavonására, illetőleg a végrehajtási záradék törlésére irányuló kérelmét elutasító végzések ellen is fellebbezésnek van helye.

A Vht. 212. § (1) és (2) bekezdésének értelmezésével összefüggésben hangsúlyozza a Kúria, hogy – az előzők szerint – a végrehajtási nemperes eljárás során hozott végzésekre elsődlegesen a különleges eljárási szabályokat: a Vht. rendelkezéseit kell alkalmazni, ugyanakkor a Vht. nem tartalmaz a Pp. 365. § (2) bekezdés *b)* pontjával azonos követelményt: a Vht. nem írja elő általános jelleggel, hogy e végzések ellen kizárólag a törvény jogorvoslatot megengedő rendelkezése esetén van helye fellebbezésnek. Ha a jogalkotó szándéka arra irányult volna, hogy a felek kizárólag a kérelemnek helyt adó végzés ellen nyújthassanak be fellebbezést, nem lett volna akadálya annak, hogy a Vht. 212. § (2) bekezdése kimondja: a felek az elutasító végzés ellen nem fellebbezhetnek.

A Vht. 2019. január 1-jei módosítása valóban nem érintette az indítványban felvetett kérdést, a kifejtettek szerint azonban az a Vht. jelenleg hatályos rendelkezései alapján is megválaszolható volt.

IV.

A jogegységi tanács az előbbi indokok alapján a Bszi. 24. § (1) bekezdés *c)* pontja, 25. §-a, valamint 40. § (1) és (2) bekezdései alapján – a bíróságok jogalkalmazása egységének az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésében előírt biztosítása érdekében – a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és határozatát a Bszi. 42. § (1) bekezdésének megfelelően a Magyar Közlönyben, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi.

Budapest, 2021. március 1.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.

a jogegységi tanács elnöke

Dr. Harter Mária

s.k.

Dr. Döme Attila s.k.

bíró

bíró

előadó

s.k. Dr. Orosz Árpád s.k. Dr. Kocsis Ottilia

bíró bíró

s.k. Dr. Varga Edit s.k. Dr. Szabó Klára

bíró bíró

A kiadmány hitelül:

(Safranyikné Nyáregyházi Klára)

bíróági ügyintéző

...